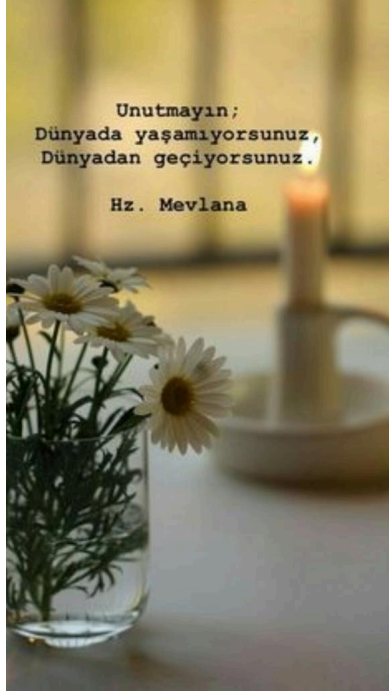

Aşkın Devranı Mevlana Ve Şeb İ Arus

– NEJAT HOCA · 09 Aralık 2024

Aşkın Devranı: Mevlâna ve Şeb-i Arus

Mevlâna Celaleddin-i Rumi, insanın derinlerinde saklı olan hakikate ulaşmayı bir aşk yolculuğu olarak tanımlar. Bu yolculuk, yalnızca insanın kendisiyle değil, tüm varlıkla kurduğu bağın hikâyesidir. O'na göre insan, bir kavuşma özlemiyle yanar; bu özlem, varoluşun merkezindeki ilahi aşkın yankısıdır. İşte Mevlâna'nın hayatında ve düşüncesinde bu aşkın en çarpıcı tezahürü, "Şeb-i Arus" yani "Düğün Gecesi" olarak adlandırdığı vefat günüdür.

Şeb-i Arus, batını bir kavrayışın ışığında, ölümün bir son değil, bir başlangıç olduğunu ifade eder.

Mevlâna için ölüm, sevenin sevgiliye kavuştuğu andır. Onun gözünde beden bir kafestir, ruh ise her an özgürlüğe uçmayı bekleyen bir kuş. Bu yüzden ölüm, ilahi varlıkla bütünleşme, sonsuzluğun kapısını aralama anlamı taşır.

Mevlâna'nın felsefesinde insan, bir ney gibidir; içi boşalmış, kendi özünden uzaklaşmıştır. Ancak neyzenin üfleyişiyle, aşkın ateşiyle tekrar anlam bulur. Ney'in inleyişi, insanın özlemini, ayrılığını ve dönüşünü anlatır. Mevlâna'ya göre bu yolculuk, aşkın devranıyla mümkün olur. İnsan, döner; hem kendi çevresinde hem de evrenin sonsuz akışında... Tıpkı semazenlerin sema ederken çizdiği ilahi çember gibi. Sema, Mevlâna'nın felsefesinin hareketli bir aynasıdır. Ellerini gökyüzüne açan semazen, ilahi aşkın nurunu alır ve bu nuru dünyaya saçar. Her dönüşte, varlık yokluğa karışır, nefis sessizliğe bürünür. Sema, insanın hem kendisiyle hem de yaratıcıyla kurduğu mistik bir diyalogun dansıdır. Bu dans, kalbin Allah'a yakınlaşmasının sembolüdür.

Şeb-i Arus gecesi, Mevlâna'nın bu felsefesini derinlemesine kavrayabilmek için eşsiz bir fırsattır. Bu

gece, insanın fanilikten sonsuzluğa geçişini hatırlatır. Her ne kadar ölüm, dünyevi gözle bakıldığında bir ayrılık olarak görünse de, Mevlâna için bu, asıl kavuşmadır. "Ben ölmedim, sadece suretten surete geçtim," dercesine, ruhun ölümsüzlüğünü müjdeler.

Bugün, Mevlâna'nın düşünceleri, insanlığı birleştiren, evrensel bir dil haline gelmiştir. Onun mesajı, ne coğrafyalarla ne de zamanla sınırlıdır. Sevgi, hoşgörü ve aşk gibi kavramlar, insanın özünü yüceltir ve onu yaratıcıya ulaştırır. Şeb-i Arus, bu evrensel yolculuğun sembolüdür; insanın karanlıktan aydınlığa, yokluktan varlığa ve sevgiliden Sevgili'ye yol alışının ilahi bir ifadesidir.

Şeb-i Arus'u anlamak, yalnızca Mevlâna'nın felsefesine vakıf olmak değil, aynı zamanda insanın kendi iç yolculuğuna bir davettir. Çünkü Mevlâna der ki:

"Sen, kendi gönlünde bulamadığını dışarıda arama. Asıl kavuşma, kendi özüne döndüğün yerdedir."